

Χρηματοδοτικές ευκαιρίες για Μικρομεσαίες Επιχειρήσεις

Η προώθηση της επιχειρηματικότητας και, ιδιαίτερα η στήριξη των μικρομεσαίων επιχειρήσεων (ΜΜΕ), βρίσκονται στο προσκήνιο σε Ελλάδα και Ευρώπη. Το τελευταίο διάστημα παρουσιάζονται ολοένα και περισσότερες πολιτικές πρωτοβουλίες, χρηματοδοτικά προγράμματα και δίκτυα υποστήριξης για τις ΜΜΕ: δίκτυα όπως το Enterprise Europe Network παρέχουν ολοκληρωμένες υπηρεσίες για την ενίσχυση της ανταγωνιστικότητας των μικρομεσαίων επιχειρήσεων, εθνικά και ευρωπαϊκά προγράμματα προωθούν την καινοτομία και την ανταλλαγή καλών πρακτικών, δράσεις ενημερώσεις όπως η Ευρωπαϊκή Εβδομάδα ΜΜΕ προβάλλουν τα οφέλη της επιχειρηματικότητας.

Στην Ευρώπη τα 23 εκατ. ΜΜΕ αντιπροσωπεύουν το 99% του συνόλου των επιχειρήσεων και το 66% της ιδιωτικής απασχόλησης, και παρέχουν περισσότερες από 100 εκατ. θέσεις εργασίας (στην κατηγορία των ΜΜΕ ανήκουν επιχειρήσεις που απασχολούν λιγότερα από 250 άτομα και ο ετήσιος κύκλος εργασιών τους δεν ξεπερνά τα 50 εκατομμύρια ευρώ ή έχουν ετήσιο συνολικό ισολογισμό που δεν υπερβαίνει τα 43 εκατ. ευρώ). Η Ελλάδα είναι κυριολεκτικά η χώρα των μικρών επιχειρήσεων, καθώς το 99,8% των επιχειρήσεων απασχολούν λιγότερους από 100 υπαλλήλους. Ο ρόλος τους είναι λοιπόν καθοριστικός για την οικονομική ανάπτυξη και την απασχόληση, ιδιαίτερα στις σύγχρονες συνθήκες του ανταγωνισμού και της αστάθειας της παγκόσμιας αγοράς.

Προτεραιότητα στις ΜΜΕ

Η αρχή της προτεραιότητας για τις Μικρομεσαίες Επιχειρήσεις, "Σκεφτόμαστε Πρώτα τους Μικρούς (Think small first)" ανακοινώθηκε από την Ευρωπαϊκή Επιτροπή το 2005, στο πλαίσιο της "Σύγχρονης πολιτικής των ΜΜΕ για ανάπτυξη και απασχόληση". Σύμφωνα με την αρχή αυτή, η νομοθεσία πρέπει να λαμβάνει υπόψη της τα συμφέροντα των ΜΜΕ από τα πρώτα ακόμη στάδια της χάραξης πολιτικής και να αποφεύγονται μέτρα που επιβάλλουν δυσανάλογο βάρος σε αυτές. Η πολιτική αυτή αποτελεί συνέχεια του Ευρωπαϊκού Χάρτη Μικρών Επιχειρήσεων (2000), που αποτύπωσε τη δέσμευση της ΕΕ να ενισχύσει τις ΜΜΕ, αλλά και της Πράσινης Βίβλου για την Επιχειρηματικότητα στην Ευρώπη (2003) που πρότεινε συγκεκριμένα μέτρα για τον εκσυγχρονισμό τους.

Τον Ιούνιο του 2008 ακολούθησε η πρωτοβουλία Small Business Act, με 10 κατευθυντήριες γραμμές για τη μακροπρόθεσμη αειφόρο ανάπτυξη των ΜΜΕ: Ενίσχυση επιχειρηματιών και προώθηση του επιχειρηματικού πνεύματος, Χορήγηση δεύτερης ευκαιρίας σε περίπτωση αποτυχίας μιας επιχείρησης, Μείωση της γραφειοκρατίας για τις ΜΜΕ, Ηλεκτρονική διακυβέρνηση και ενιαία σημεία πρόσβασης (one-stop shops) για τις ΜΜΕ, Συμβάσεις προμηθειών και κρατική επιχορήγηση: πολιτικές για τις ανάγκες των ΜΜΕ, Απλοποίηση της πρόσβασης των ΜΜΕ σε χρηματοδότηση, Μέτρα για να επωφεληθούν οι ΜΜΕ από τις ευκαιρίες της Ενιαίας Αγοράς, Αναβάθμιση των ικανοτήτων και της καινοτομίας στις ΜΜΕ, Υποστήριξη των ΜΜΕ ώστε να μετατρέψουν τις περιβαλλοντικές προκλήσεις σε ευκαιρίες και Ενθάρρυνση των ΜΜΕ να αξιοποιήσουν τις ευκαιρίες ανάπτυξη της αγοράς τρίτων χωρών.

Η Ελλάδα, ακολουθώντας την ευρωπαϊκή τάση, διοργάνωσε δημόσια διαβούλευση με τους παραγωγικούς φορείς και τα Επιμελητήρια για τη στήριξη των μικρομεσαίων επιχειρήσεων. Διοργανώθηκαν εκδηλώσεις σε μεγάλες πόλεις της χώρας, καθώς και έρευνα με ερωτηματολόγια και ατομικές συνεντεύξεις σε επιλεγμένους αρμόδιους φορείς σε όλη τη χώρα, επιχειρήσεις και επιμελητήρια. Τα αποτελέσματα αυτής της έρευνας θα αποτελέσουν την πρώτη ύλη για τη διαμόρφωση της ελληνικής θέσης στα Ευρωπαϊκά Συμβούλια και τον πυρήνα ενός ολοκληρωμένου σχεδίου δράσης για την αποτελεσματικότερη στήριξη των ΜΜΕ.

Το προφίλ των ΜΜΕ στην Ελλάδα

Οι ελληνικές ΜΜΕ έχουν χαμηλό περιθώριο καθαρού κέρδους, βασίζονται σχεδόν αποκλειστικά σε ίδια κεφάλαια κατά την έναρξη και τη λειτουργία τους, ενώ αναπτύσσονται σε εσωστρεφές επιχειρηματικό περιβάλλον, με υπερβολικό ανταγωνισμό και κορεσμό σε συγκεκριμένους κλάδους. Αυτά προκύπτουν, μεταξύ άλλων, από την έρευνα που πραγματοποίησε το Εθνικό Παρατηρητήριο για τις Μικρομεσαίες Επιχειρήσεις για το προφίλ και την επιχειρηματική δραστηριότητα των ελληνικών ΜΜΕ. Η έρευνα διεξήχθη την περίοδο 2007-2008, σε 7.027 επιχειρήσεις σε όλη την Ελλάδα. Σύμφωνα με τα συμπεράσματα:

- Ο μέσος όρος απασχολούμενων είναι 1,5 στις πολύ μικρές επιχειρήσεις, 20-22 στις μικρές και 96-99 στις μεσαίες. Η απασχόληση παρέμεινε σταθερή σε όλες τις επιχειρήσεις την περίοδο 2007-2008. Η πλειονότητα του προσωπικού είναι απόφοιτοι δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης.
- Το περιθώριο καθαρού κέρδους δεν ξεπερνά το 10%. Ο μέσος κύκλος εργασιών μειώνεται σε μικρές και μεσαίες, αλλά διατηρείται σταθερός σε πολύ μικρές επιχειρήσεις.
- Το 95% των κεφαλαίων προέρχεται από ίδια κεφάλαια και τραπεζικό δανεισμό. Μόλις το 5% προέρχεται από δημόσια επιχορήγηση.
- Μόνο 2 στις 10 επιχειρήσεις, ανεξαρτήτως μεγέθους, συνεργάζονται με άλλες επιχειρήσεις. Κύριοι λόγοι είναι η πρόσβαση σε νέες αγορές, η μείωση του λειτουργικού κόστους, η παροχή βοηθητικών υπηρεσιών και η πρόσβαση σε τεχνολογία/τεχνογνωσία.
- Η πλειονότητα των επιχειρήσεων δήλωσε πως διαθέτει Η/Υ συνδεδεμένους με το Διαδίκτυο, αλλά μόνο 4-5/10 εργαζόμενους χρησιμοποιούν τους Η/Υ και 1/3 το Διαδίκτυο.
- Μόνο 2 στις 10 επιχειρήσεις δραστηριοποιούνται στην αγορά καινοτόμων αγαθών και υπηρεσιών και 9 στις 10 δεν εισάγουν νέες/βελτιωμένες μεθόδους/διαδικασίες.
- Ο βαθμός πιστοποίησης κατά ISO, ή συναφές σύστημα ποιότητας, είναι χαμηλός στις πολύ μικρές και ικανοποιητικός σε μικρές και μεσαίες επιχειρήσεις.
- Σημαντικότερα προβλήματα για τις ελληνικές ΜΜΕ είναι η έλλειψη ρευστότητας, ο υπερβολικός ανταγωνισμός, ο κορεσμός σε ορισμένους κλάδους, ο υψηλό λειτουργικό κόστος, η δυσκολία πρόσβασης σε χρηματοδότηση και η έλλειψη εξειδικευμένου προσωπικού.

Φορείς υποστήριξης των ΜΜΕ στην Ελλάδα

Γενική Γραμματεία Βιομηχανίας

Η Γενική Γραμματεία Βιομηχανίας του Υπουργείου Ανάπτυξης είναι αρμόδια για τη στήριξη και τον έλεγχο της ελληνικής βιομηχανίας, την προστασία του περιβάλλοντος, τη διαμόρφωση της βιομηχανικής πολιτικής της χώρας και την εποπτεία των φορέων ΕΛΟΤ, ΕΟΜΜΕΧ, ΕΕΧ, ΕΙΜ, ΤΕΜΠΜΕ, ΕΣΥΔ.

<http://www.ggb.gr>

Ελληνικός Οργανισμός Μικρών-Μεσαίων Επιχειρήσεων και Χειροτεχνίας (ΕΟΜΜΕΧ)

Ο κύριος φορέας για την υποστήριξη των ΜΜΕ της χώρας λειτουργεί από το 1977 ως ΝΠΙΔ. Παρέχει δωρεάν συμβουλευτικές υπηρεσίες για τεχνικά και οικονομικά θέματα, αξιολογεί την εξέλιξη των ΜΜΕ, σχεδιάζει μέτρα για την ενίσχυσή τους, προωθεί καινοτομίες και νέες τεχνολογίες, κ.ά.

<http://www.eommex.gr>

Ταμείο Εγγυοδοσίας Μικρών και Πολύ Μικρών Επιχειρήσεων (ΤΕΜΠΜΕ)

Αποστολή του ΤΕΜΠΜΕ, σύμφωνα με τον ιδρυτικό του νόμο είναι η διευκόλυνση της πρόσβασης στο χρηματοοικονομικό σύστημα της χώρας μας των Μικρών και Πολύ Μικρών Επιχειρήσεων (ΜΕ), παρέχοντας εγγυήσεις και αντεγγυήσεις υπέρ αυτών και αναλαμβάνοντας έτσι την κάλυψη μεγάλου μέρους των οικονομικών και εμπορικών κινδύνων τους.

<http://www.tempme.gr>

Enterprise Europe Network-Hellas

Λειτουργεί από το 2008, με στόχο την ενίσχυση της ανταγωνιστικότητας και της καινοτομίας των ΜΜΕ. Παρέχει σειρά υπηρεσιών: (α) πληροφόρηση, υπηρεσίες διεθνούς επιχειρηματικής συνεργασίας, διαβουλεύσεις, (β) υπηρεσίες μεταφοράς καινοτομίας, τεχνολογίας και τεχνογνωσίας, (γ) υποστήριξη της συμμετοχής των ΜΜΕ στα ερευνητικά προγράμματα της ΕΕ καλύπτοντας όλους τους τομείς της επιχειρηματικής δραστηριότητας. Στην κοινοπραξία, που είναι μέλος του αντίστοιχου ευρωπαϊκού δικτύου, συμμετέχουν 16 οργανισμοί (βιομηχανικοί συνδέσμοι, ερευνητικά και τεχνολογικά ιδρύματα, εμπορικά και βιομηχανικά επιμελητήρια και καταξιωμένους φορείς στο χώρο της καινοτομίας και των ΜΜΕ), με συντονιστή το Εθνικό Κέντρο Τεκμηρίωσης.

<http://www.enterprise-hellas.gr>

Εθνικό Παρατηρητήριο για τις ΜΜΕ

Το Εθνικό Παρατηρητήριο για τις Μικρομεσαίες Επιχειρήσεις αποτελεί μηχανισμό της Πολιτείας για τη συστηματική παρακολούθηση των ΜΜΕ σε κλαδικό, περιφερειακό και εθνικό επίπεδο. Παράλληλα, αποτελεί την κύρια πηγή έγκυρης και έγκαιρης πληροφόρησης σε θέματα ΜΜΕ στην Ελλάδα, συμβάλλοντας στην ανάπτυξη και βελτίωση του επιχειρηματικού περιβάλλοντος. Το Παρατηρητήριο έχει εκδώσει πρόσφατα έναν οδηγό για τις ΜΜΕ με θέμα "Καινοτόμος Επιχειρηματικότητα", που ενημερώνει για τις μορφές και τα οφέλη της καινοτομίας, τα βήματα που μπορούν να ακολουθηθούν οι ΜΜΕ για να μεθοδεύσουν ένα καινοτόμο εγχείρημα καθώς και τις πηγές χρηματοδότησης τους.

<http://observatory.eommex.gr/>

Πτώση επιχειρηματικότητας και βελτίωση καινοτομίας

Σύμφωνα με την ετήσια έκθεση του Ιδρύματος Οικονομικών και Βιομηχανικών Ερευνών (ΙΟΒΕ) για την Επιχειρηματικότητα στην Ελλάδα (2006-2007), οι βασικοί δείκτες επιχειρηματικότητας παρουσιάζουν πτώση, αλλά τα ποιοτικά χαρακτηριστικά βελτιώνονται:

- 1,3 εκατ. άτομα αναπτύσσουν επιχειρηματική δραστηριότητα
- 388.000 άτομα βρίσκονται στα αρχικά στάδια επιχειρηματικής δραστηριότητας
- 177.000 άτομα διέκοψαν την επιχειρηματική τους δραστηριότητα μέσα στο 2007
- το 13% των επιχειρηματικών προσπαθειών (έναντι 20% το 2006) στράφηκαν στην επιχειρηματική δράση λόγω έλλειψης άλλων δυνατοτήτων απασχόλησης
- Η μέση ηλικία του νέου - επίδοξου επιχειρηματία είναι περίπου 36 έτη (38 το 2006)
- Το 39% των επιχειρηματιών αρχικών σταδίων προέρχεται από την τριτοβάθμια εκπαίδευση (επίδοση υπερδιπλάσια του 2006)
- Η ρηκότητα, η εσωστρέφεια και η μικρή συμβολή στην απασχόληση, παραμένουν και το 2007 βασικά χαρακτηριστικά της επιχειρηματικότητας στην Ελλάδα.

Η έκθεση ωστόσο επισημαίνει τη βελτίωση των ποιοτικών χαρακτηριστικών επιχειρηματικότητας (καινοτομία, νέες τεχνολογίες κ.ά.), γεγονός που επιβεβαιώνεται και από την έκθεση European Innovation Scoreboard 2008 της Ευρωπαϊκής Επιτροπής. Οι δείκτες της καινοτομίας στην Ελλάδα έχουν βελτιωθεί σημαντικά τα τελευταία 5 χρόνια, κυρίως, χάρη στην αύξηση της ευρυζωνικής πρόσβασης των επιχειρήσεων (51,6%) και των πωλήσεων στην αγορά (new-to-market sales: 32,8%).

Προγράμματα Χρηματοδότησης Εθνικό Στρατηγικό Πλαίσιο Αναφοράς 2007-2013 (ΕΣΠΑ)

Τα Επιχειρησιακά Προγράμματα "Ανταγωνιστικότητα και Επιχειρηματικότητα" (ΕΠΑΝ II) και "Ψηφιακή Σύγκλιση", καλύπτουν δράσεις για τις ΜΜΕ, με προγράμματα για: δημιουργία νέων καινοτόμων επιχειρήσεων, υποβοήθηση των ΜΜΕ στην ενσωμάτωση της νέας τεχνολογίας, μεταφορά τεχνολογίας και τεχνολογίας στις επιχειρήσεις, κάλυψη του χάσματος μεταξύ τεχνολογικής γνώσης και αγοράς.

Στο ΕΠΑΝ II δίνεται έμφαση στη καινοτομία ως το μέσο δημιουργίας προϊόντων και υπηρεσιών που ανταποκρίνονται στις σύγχρονες ανάγκες των πολιτών και μέσω βελτίωσης της ανταγωνι-

σικότητας των επιχειρήσεων και του παραγωγικού συστήματος της χώρας. Επιπλέον συνδυάζει την αντιμετώπιση της οικονομικής κρίσης με πολιτικές προσαρτήσεις του περιβάλλοντος, μέσω της προώθησης της "πράσινης" επιχειρηματικότητας.

Η υλοποίηση του νέου Προγράμματος προχωρεί με αυξανόμενους ρυθμούς και ήδη έχουν προκηρυχθεί δράσεις ύψους περίπου 560 εκατ. ευρώ. Τέτοιες δράσεις είναι:

- Το πρόγραμμα ΤΕΜΠΜΕ για δάνεια κεφαλαίου κίνησης σε ΜΜΕ.
- Τα "Κουπόνια καινοτομίας" σε μικρομεσαίες επιχειρήσεις για την αγορά καινοτόμων συμβουλευτικών και υποστηρικτικών υπηρεσιών από δημοσίου φορείς καινοτομίας.
- Η Εποπτεία της Αγοράς, μια δράση για την καλύτερη οργάνωση των ελέγχων από πλευράς ΥΠΑΝ σε ότι αφορά συμμόρφωση των επιχειρήσεων με τις οδηγίες της Ε.Ε. σε τομείς, όπως είναι π.χ. η ασφάλειες υλικών, κ.λπ.
- Το πρόγραμμα ενίσχυσης της γυναικείας και νεανικής επιχειρηματικότητας, των οποίων οι οδηγοί δημοσιεύτηκαν πρόσφατως.
- Cluster Μικροηλεκτρονικής, για την ενίσχυση επιχειρήσεων, ερευνητικών και άλλων φορέων (από όλη την Ελλάδα) που δραστηριοποιούνται στο τομέα αυτό.

Σύμφωνα με τον προγραμματισμό του ΕΠΑΝ II, για τη στήριξη της επιχειρηματικότητας το επόμενο διάστημα θα προκηρυχθούν:

- Προγράμματα ενίσχυσης των επενδυτικών σχεδίων επιχειρήσεων του εμπορικού τομέα και των υπηρεσιών, με στόχο την ενίσχυση της παρουσίας τους στην εγχώρια και σε διεθνείς αγορές.
- Η ενίσχυση θερμοκοιτίδων επιχειρήσεων και τεχνολογικών πάρκων για την ανάπτυξη και εκμετάλλευση καινοτομιών από νέες επιχειρήσεις.
- Προγράμματα ενίσχυσης και εκσυγχρονισμού τουριστικών επιχειρήσεων που δεν εντάσσονται στον Αναπτυξιακό Νόμο.
- Δράσεις ενίσχυσης μικρών και πολύ μικρών μεταποιητικών επιχειρήσεων, στους κλάδους Κλωστοϋφαντουργίας, Ενδυσης, Υπόδησης, Δέρματος.
- Τα προγράμματα "Στηρίζω 2009", "Εξελίσσομαι 2009", "Πρωτοτυπώ 2009", καθώς και πολλά υποπρογράμματα του προγράμματος "Επιχειρώ", τα οποία περιλαμβάνουν δράσεις για τη στήριξη ΜΜΕ στην προσπάθειά τους να αναπτύξουν καινοτόμες δράσεις, να μετασχηματισθούν ή να βελτιώσουν τις υποδομές τους.

Επίσης, για την προώθηση της καινοτομίας και των νέων τεχνολογιών θα προκηρυχθούν στρατηγικές συνεργασίες ανάμεσα σε επιχειρήσεις και ερευνητικά κέντρα της χώρας. Πρόκειται για ένα από τα πιο βασικά στοιχεία του προγράμματος, το οποίο αναπτύσσεται μέσα από πολλές συμπληρωματικές δράσεις. Οι δράσεις αυτές θα αφορούν τόσο έργα μικρής και μεσαίας κλίμακας (διάρκεια 2-3 χρόνια, μέσος προϋπολογισμός 500.000 ευρώ και έως 5 φορές υλοποίησης), όσο και έργα μεγάλης κλίμακας (διάρκεια 4-5 χρόνια, μέσος προϋπολογισμός 2 εκατ. ευρώ και έως 10 φορές υλοποίησης).

Στο Επιχειρησιακό Πρόγραμμα "Ψηφιακή Σύγκλιση" προτεραιότητα δίνεται, μεταξύ άλλων, στην προώθηση των Τεχνολογιών Πληροφορικής & Επικοινωνιών σε επιχειρήσεις, στην προώθηση της επιχειρηματικότητας σε τομείς που χρησιμοποιούν τις ΤΠΕ, στη βελτίωση της καθημερινής ζωής μέσω των ΤΠΕ.

<http://www.espa.gr>

<http://www.antonistikitita.gr>

http://www.infosoc.gr/infosoc/el-GR/4thperiod/newopis_digital/

Ανοικτές προκηρύξεις για επιχειρηματικότητα νέων και γυναικών

Οι προκηρύξεις για τα προγράμματα "Ενίσχυση Επιχειρηματικότητας Γυναικών" και "Ενίσχυση Επιχειρηματικότητας Νέων" αναμένεται να προδημοσιευτούν από το Υπουργείο Ανάπτυξης στις αρχές Μαρτίου. Οι προκηρύξεις, με προϋπολογισμό 40 εκατ. ευρώ, εντάσσονται στο ΕΠΑΝ ΙΙ και στοχεύουν στην παραγωγική αναβάθμιση της χώρας, την παροχή αγαθών και υπηρεσιών υψηλής προστιθέμενης αξίας, με ενσωμάτωση γνώσης, καινοτομίας, ποιότητας και περιβαλλοντικής ευαισθησίας.

Το πρόγραμμα για την επιχειρηματικότητα των γυναικών, με προϋπολογισμό 16 εκατ. ευρώ, απευθύνεται σε γυναίκες, από 18 έως 55 ετών, οι οποίες είναι άνεργες, μισθωτές, ή ελεύθεροι επαγγελματίες και δεν ασκούσαν επιχειρηματική δραστηριότητα από την 1η Ιανουαρίου 2008 και μέχρι την προδημοσίευση του προγράμματος. Καλύπτει επιχειρηματικές δραστηριότητες στους τομείς μεταποίησης, εμπορίου, υπηρεσιών, τουρισμού και ανακύκλωσης (περιορισμού της ρύπανσης).

Το πρόγραμμα για την επιχειρηματικότητα των νέων, με προϋπολογισμό 24 εκατ. ευρώ, απευθύνεται σε νέους, από 18 έως 39 ετών, οι οποίοι είναι επίσης άνεργοι, μισθωτοί, ή ελεύθεροι επαγγελματίες και δεν ασκούσαν επιχειρηματική δραστηριότητα από την 1η Ιανουαρίου 2008 και μέχρι την προδημοσίευση του προγράμματος. Καλύπτονται οι ίδιοι τομείς επιχειρηματικής δραστηριότητας. Οι προτάσεις θα υποβάλλονται ηλεκτρονικά, από 15 έως 30 Ιουνίου, σε ηλεκτρονική διεύθυνση που θα ανακοινωθεί από τον ΕΟΜΜΕΧ.

<http://www.istomediahost.gr/epan/greek/news.asp?id=8>

Κουπόνια Καινοτομίας για ΜΜΕ

Από τις 26 Μαρτίου θα καταθέτουν ηλεκτρονικά οι μικρομεσαίες επιχειρήσεις τις αιτήσεις τους για "Κουπόνια Καινοτομίας", αξίας 7.000 ευρώ, με στόχο την αγορά τεχνολογίας από ερευνητικούς και τεχνολογικούς φορείς της χώρας για τη βελτίωση της παραγωγικότητάς τους. Πρόκειται για δράση της Γενικής Γραμματείας Έρευνας και Τεχνολογίας (ΓΓΕΤ), με συνολική δημόσια δαπάνη 8,4 εκατ. ευρώ, που χρηματοδοτείται από το ΕΣΠΑ.

Στόχοι της δράσης είναι: η ενίσχυση των ΜΜΕ μέσω της παροχής καινοτόμων συμβουλευτικών και υποστηρικτικών υπηρεσιών από φορείς καινοτομίας, η υποστήριξη των εργαστών και των ερευνητικών κέντρων που παρέχουν υπηρεσίες υψηλής προστιθέμενης αξίας, η βελτίωση της ποιότητας των παραγόμενων προϊόντων, καθώς και η ανάπτυξη καινοτόμων προϊόντων και υπηρεσιών προς όφελος της κοινωνίας και της οικονομίας της χώρας.

Οι επιχειρήσεις πρέπει να υποβάλουν σχέδιο μεταφοράς τεχνολογίας, στο οποίο θα περιγράφεται το θέμα για το οποίο ζητείται η συνδρομή του φορέα καινοτομίας. Φορείς καινοτομίας ορίζονται όλοι οι ερευνητικοί και τεχνολογικοί φορείς της χώρας (Πανεπιστήμια, ΤΕΙ, ερευνητικά κέντρα, ινστιτούτα και εργαστήρια αυτών, κλαδικές εταιρείες έρευνας και τεχνολογικής ανάπτυξης). Η επιλογή θα γίνει με σειρά προτεραιότητας. Το έργο θα πρέπει να ολοκληρωθεί σε 4 μήνες, χωρίς δυνατότητα παράτασης. Η επιχορήγηση θα καταβληθεί στους φορείς καινοτομίας μετά την ολοκλήρωση του σχεδίου μεταφοράς τεχνολογίας/εμπειρογνώμους.

http://www.gsrt.gr/default.asp?V_ITEM_ID=6041
<http://voucher.gsrt.gr/>

7ο Πρόγραμμα Πλαίσιο και Μικρομεσαίες Επιχειρήσεις

Οι ΜΜΕ ενθαρρύνονται να συμμετάσχουν ενεργά σε όλα τα προγράμματα του 7ου Προγράμματος Πλαίσιο της ΕΕ για την έρευνα και την τεχνολογική ανάπτυξη (Συνεργασία, Ιδέες, Άνθρωποι και Ικανότητες), καθώς και στις Κοινές Τεχνολογικές Πρωτοβουλίες.

Το πρόγραμμα "Έρευνα για την Υποστήριξη των ΜΜΕ" του 7ου ΠΠ εντάσσεται στο Ειδικό Πρόγραμμα "Ικανότητες" και έχει συνολικό προϋπολογισμό 1.336 εκατ. ευρώ για την περίοδο 2007-2013. Καλύπτει το σύνολο των επιστημονικών και τεχνολογικών πεδίων, μέσω δύο δράσεων: α) Έρευνα προς όφελος των ΜΜΕ: υποστήριξη μικρών ομάδων καινοτόμων ΜΜΕ, με στόχο την επίλυση κοινών ή συμπληρωματικών τεχνολογικών προβλημάτων, β) Έρευνα προς όφελος ενώσεων ΜΜΕ: υποστήριξη ενώσεων ή ομίλων ΜΜΕ με σκοπό την εξεύρεση λύσεων σε κοινά για μεγάλο αριθμό ΜΜΕ προβλήματα σε συγκεκριμένους τομείς.

<http://www.cordis.europa.eu/fp7>
<http://www.eommex.gr/Article.aspx?id=11671>

Δράσεις Marie Curie για συνεργασία επιχειρήσεων και ερευνητών

Η μεταφορά τεχνολογίας και επιστήμης από τις ακαδημαϊκές ομάδες στις επιχειρηματικές μονάδες, και αντίστροφα, είναι ο στόχος της Δράσης Marie Curie "Industry Academia Partnerships & Pathways (IAPP)" του Ειδικού Προγράμματος "Άνθρωποι" του 7ου ΠΠ. Ο προϋπολογισμός ανέρχεται σε 65 εκατ. ευρώ (2007-2013) και χρηματοδοτεί την ανταλλαγή ερευνητικού ή/και τεχνικού προσωπικού μεταξύ ερευνητικών και παραγωγικών/εμπειρογνώμων φορέων για την υλοποίηση δράσεων εκπαίδευσης και διάχυσης της γνώσης. Αφορά νέους και έμπειρους ερευνητές, τεχνικό και διοικητικό προσωπικό των εταιρειών. Το δίκτυο των Εθνικών Σημείων Επαφής για το Ειδικό Πρόγραμμα "Άνθρωποι" (ΕΙΕ, ΕΚΕΤΑ, ΙΤΕ/Επιστημονικό Τεχνολογικό Πάρκο Κρήτης, Ελληνικός Σύλλογος Επιστημόνων "Marie-Curie") διοργανώνουν το επόμενο διάστημα ενημερωτικές εκδηλώσεις σε όλη την Ελλάδα για τη συγκεκριμένη δράση.

http://cordis.europa.eu/fp7/mariecurieactions/iapp_en.html

<http://www.ncp-people.gr/>

Επιχειρήσεις στον "τριπλό έλικα" των ερευνητικών cluster

Επιχειρήσεις, ερευνητικά κέντρα/πανεπιστήμια και φορείς τοπικής αυτοδιοίκησης αποτελούν την υποχρεωτική δομή "τριπλού έλικα" για τα ερευνητικά clusters στο πρόγραμμα "Περιφέρειες της Γνώσης" (Ειδικό Πρόγραμμα "Ικανότητες") του 7ου ΠΠ. Το πρόγραμμα χρηματοδοτεί διακρατική συνεργασία περιφερειακών ερευνητικών clusters. Ο συνολικός προϋπολογισμός ανέρχεται σε 126 εκατ. ευρώ (2007-2013). Η επόμενη προκήρυξη αναμένεται σύντομα με θεματικό πεδίο την υγεία.

<http://www.ekt.gr/fp7/capacities/regions.htm>

Πρόγραμμα Πλαίσιο για την Ανταγωνιστικότητα και την Καινοτομία (CIP)

Το Πρόγραμμα έχει προϋπολογισμό 3,6 δισ. ευρώ για την περίοδο 2007-2013 και λειτουργεί σαν "ομπρέλα" για διάφορα προγράμματα της ΕΕ που στηρίζουν την επιχείρηση, με ιδιαίτερη έμφαση στις ΜΜΕ (το 80% του προϋπολογισμού προορίζεται για τις ΜΜΕ):

α) Επιχειρηματικότητα και Καινοτομία (ΠΕΚ): δράσεις για την προώθηση της καινοτομίας στις επιχειρήσεις, την ανταλλαγή καλών πρακτικών μεταξύ ευρωπαϊκών κρατών, τις συμπράξεις δημοσίου-ιδιωτικού τομέα, τη διαχείριση καινοτομίας, κ.λπ.

β) Υποστήριξη Πολιτικής ΤΠΕ: δράσεις για νέες αγορές ηλεκτρονικών δικτύων και υπηρεσιών, ψηφιακές τεχνολογίες, περιεχόμενο πολυμέσων, κ.λπ.

γ) Ευφυής ενέργεια για την Ευρώπη: δράσεις για την ενεργειακή αποδοτικότητα και την ορθολογική χρήση της ενέργειας, τις ανανεώσιμες πηγές ενέργειας και τις ενεργειακές πτυχές των μεταφορών, κ.λπ.

Το Πρόγραμμα διαθέτει επίσης 1,13 δισ. ευρώ για χρηματοδοτικά μέσα που διεκπεραιώνονται μέσω διαμεσοληθτών (τράπεζες, πιστωτικά ιδρύματα, επενδυτικά ταμεία, κ.ά.) και στοχεύουν στην ενίσχυση των πιστώσεων και των δυνατοτήτων δανειοδότησης των ΜΜΕ. Πρόκειται για τρία χρηματοδοτικά μέσα που διαχειρίζεται το Ευρωπαϊκό Ταμείο Επενδύσεων (ΕΤΕ) για λογαριασμό της Ευρωπαϊκής Επιτροπής:

α) Μηχανισμός Υψηλής Ανάπτυξης και Καινοτομίας για τις ΜΜΕ (GIF): αυξάνει την παροχή κεφαλαίων σε καινοτόμες ΜΜΕ στα πρώτα τους βήματα (GIF1) και κατά την επέκτασή τους (GIF2), "μοιράζοντας" τον κίνδυνο και τα κέρδη με ιδιώτες επενδυτές.

β) Μηχανισμός Εγγυήσεων υπέρ των ΜΜΕ: παρέχει πρόσθετες εγγυήσεις για τη χορήγηση πιστώσεων σε ΜΜΕ διευκολύνοντας την πρόσβασή τους σε δυνατότητες ανάπτυξης σε δάνεια, τη χορήγηση μικροπιστώσεων, την πρόσβαση σε κεφάλαια και την τιτλοποίηση.

γ) Πρόγραμμα Οικοδόμησης Ικανοτήτων: υποστηρίζει την ικανότητα των οικονομικών διαμεσοληθτών σε ορισμένα κράτη μέλη.

<http://ec.europa.eu/cip/>

<http://www.eif.org>

Ευρωπαϊκό Ταμείο Περιφερειακής Ανάπτυξης (ΕΤΠΑ)

Με προϋπολογισμό 308 δισ. ευρώ για την περίοδο 2007-2013, στοχεύει στη μείωση των οικονομικών και κοινωνικών ανισοτήτων στις διάφορες περιφέρειες της ΕΕ. Αποτελεί το μεγαλύτερο κοινοτικό μέσο χρηματοδότησης των ΜΜΕ με δράσεις για την καινοτομία και την ανταγωνιστικότητα, όπως: Επιχειρηματικότητα, καινοτομία και ανταγωνιστικότητα των ΜΜΕ, Βελτίωση του περιφερειακού και τοπικού περιβάλλοντος για τις ΜΜΕ, Διαπεριφερειακή και διασυνοριακή συνεργασία των ΜΜΕ, Επένδυση σε ανθρώπινους πόρους (με παράλληλη χρηματοδότηση από το Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο). Η διαχείριση των προγραμμάτων γίνεται από εθνικές/περιφερειακές αρχές.

http://ec.europa.eu/regional_policy/index_en.htm

Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο

Το Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο αφορά την πρόβλεψη και διαχείριση οικονομικών και κοινωνικών αλλαγών, με σημαντικές ευκαιρίες υποστήριξης των ΜΜΕ στους τομείς που αφορούν την ικανότητα προσαρμογής εργαζομένων και επιχειρήσεων, την πρόσβαση στην απασχόληση, την κοινωνική ένταξη μη προνομιούχων ατόμων και την καταπολέμηση διακρίσεων, την προώθηση των εταιρικών σχέσεων.

http://ec.europa.eu/employment_social/esf/index_en.htm

EUREKA

Η διακυβερνητική πρωτοβουλία EUREKA στοχεύει στην ενίσχυση της ευρωπαϊκής ανταγωνιστικότητας μέσω της υποστήριξης επιχειρήσεων, ερευνητικών κέντρων και πανεπιστημίων που συμμετέχουν σε πανευρωπαϊκά έργα για την ανάπτυξη καινοτόμων προϊόντων, υπηρεσιών και παραγωγικών διαδικασιών. Το δίκτυο παρέχει πρόσβαση σε γνώσεις και εμπειρίες από όλη την Ευρώπη, καθώς και σε δημόσια και ιδιωτικά προγράμματα χρηματοδότησης.

<http://www.eureka.be>

Πρόγραμμα Eurostars για μικρομεσαίες επιχειρήσεις στο χώρο της έρευνας

Το πρόγραμμα απευθύνεται στις μικρομεσαίες επιχειρήσεις (ΜΜΕ) που δραστηριοποιούνται στο χώρο της έρευνας και της καινοτομίας, στις οποίες θα προσφέρει οικονομική υποστήριξη μέσω κονδυλίων της ΕΕ και των κρατών μελών της πρωτοβουλίας EUREKA. Προκειμένου να συμμετέχουν στο πρόγραμμα, οι επιχειρήσεις θα πρέπει να ανταποκρίνονται στον ορισμό της ΕΕ για τις ΜΜΕ, να εδρεύουν σε κράτος που περιλαμβάνεται στο Eurostars και να επενδύουν τουλάχιστον 10% του ετήσιου κύκλου εργασιών τους στην έρευνα.

<http://www.eurostars-eureka.eu/>

Κοινοί Ευρωπαϊκοί Πόροι για Πολύ Μικρές και Μεσαίες Επιχειρήσεις (JEREMIE)

Η πρωτοβουλία έχει αναληφθεί από κοινού από την Ευρωπαϊκή Επιτροπή και το Ευρωπαϊκό Ταμείο Επενδύσεων, σε συνεργασία με την Ευρωπαϊκή Τράπεζα Επενδύσεων. Στόχος είναι να βελτιώσει την πρόσβαση των ΜΜΕ στη χρηματοδότηση (επιχειρηματικά κεφάλαια, εγγυήσεις, κ.ά.), με έμφαση στη σύσταση νέων εταιρειών, τη μεταφορά τεχνολογίας, τα ταμεία για την τεχνολογία και την καινοτομία και στα πολύ μικρά δάνεια. Διαθέτει 3 χρηματοδοτικά μέσα: Συμβουλευτική και τεχνική υποστήριξη, Επενδύσεις και επιχειρηματικό κεφάλαιο και Εγγυήσεις.

<http://www.eif.org/jeremie/>

1η Ευρωπαϊκή Εβδομάδα ΜΜΕ

Η πρώτη Ευρωπαϊκή Εβδομάδα ΜΜΕ, που πραγματοποιείται το διάστημα 6-14 Μαΐου 2009, είναι μια εκστρατεία για την προώθηση της επιχειρηματικότητας σε ολόκληρη την Ευρώπη και την πληροφορηση των επιχειρηματιών σχετικά με την υποστήριξη που είναι διαθέσιμη σε ευρωπαϊκό, εθνικό και τοπικό επίπεδο. Στις προβλεπόμενες εκδηλώσεις έμπειροι και εν δυνάμει επιχειρηματίες ενημερώνονται, δικτυώνονται και αναζητούν συνεργάτες για κοινές επιχειρηματικές δράσεις. Η Ευρωπαϊκή Εβδομάδα ΜΜΕ συντονίζεται από τη Γενική Διεύθυνση Επιχειρήσεων και Βιομηχανίας, αλλά οι περισσότερες εκδηλώσεις και δραστηριότητες που λαμβάνουν χώρα στη διάρκεια της Εβδομάδας ΜΜΕ διοργανώνονται από επιχειρηματικές οργανώσεις, δίκτυα υποστήριξης, περιφερειακές και τοπικές αρχές και άλλους στις συμμετέχουσες χώρες.

Η κεντρική εκδήλωση στην Ελλάδα θα πραγματοποιηθεί την Πέμπτη 14 Μαΐου 2009 στην Αθήνα (Εθνικό Ίδρυμα Ερευνών) από τη Γενική Γραμματεία Βιομηχανίας του Υπουργείου Ανάπτυξης, τον Ελληνικό Οργανισμό Μικρών και Μεσίων Επιχειρήσεων (ΕΟΜΜΕΧ), το Εθνικό Κέντρο Τεκμηρίωσης (ΕΚΤ) και την Κεντρική Ένωση Επιμελητηρίων Ελλάδας, με την υποστήριξη του Enterprise Europe Network-Hellas. Σχετικές εκδηλώσεις θα πραγματοποιηθούν από φορείς του Enterprise Europe Network – Hellas σε συνεργασία με άλλους τοπικούς φορείς στην περιφέρεια.

<http://ec.europa.eu/enterprise/policies/entrepreneurship/sme-week/>

Πληροφόρηση & Υποστήριξη των ΜΜΕ Enterprise Europe Network

Το Enterprise Europe Network είναι μια πρωτοβουλία της Γενικής Διεύθυνσης Επιχειρήσεων και Βιομηχανίας της Ευρωπαϊκής Επιτροπής και αποτελεί το κύριο εργαλείο του Προγράμματος Πλαίσιο για την Ανταγωνιστικότητα και την Καινοτομία (CIP 2007-2013). Δημιουργήθηκε το 2008 με σκοπό να αποτελέσει ένα ενιαίο δίκτυο ολοκληρωμένης παροχής υπηρεσιών προς τις μικρομεσαίες επιχειρήσεις. Το Enterprise Europe Network αποτελείται από 70 κοινοπραξίες (συνολικά περίπου 600 οργανισμούς) σε περισσότερες από 40 χώρες (κράτη μέλη της ΕΕ, μέλη του Ευρωπαϊκού Οικονομικού Χώρου, υποψήφια μέλη και τρίτες χώρες). Όπως αναφέρεται παραπάνω, στην Ελλάδα το έργο υλοποιείται από μια κοινοπραξία 16 οργανισμών αποτελούμενη από βιομηχανικούς συνδέσμους, ερευνητικά και τεχνολογικά ιδρύματα, εμπορικά και βιομηχανικά επιμελητήρια και καταξιωμένους φορείς στο χώρο της καινοτομίας και των ΜΜΕ.

<http://www.enterprise-europe-network.ec.europa.eu/>

Το ΥΠΕΞ για τις ΜΜΕ: Μνημόνιο συνεργασίας & διαδικτυακές πύλες

Μνημόνιο συνεργασίας με στόχο τη μέγιστη υποστήριξη των μικρομεσαίων επιχειρήσεων (ΜΜΕ) υπέγραψαν το Enterprise Europe Network - Hellas και η Ειδική Γραμματεία Αξιοποίησης Διεθνών Προγραμμάτων του Υπουργείου Εξωτερικών, την Τρίτη 20 Ιανουαρίου 2009, στο πλαίσιο ενημερωτικής ημερίδας για τη χρηματοδότηση των ΜΜΕ από την ΕΕ.

Τα δύο μέρη συμφώνησαν να αναλάβουν κοινές δράσεις και πρωτοβουλίες, όπως την ενημέρωση των ΜΜΕ για το σύνολο των χρηματοδοτικών και επενδυτικών ευκαιριών, την εξεύρεση εταιρών σε διεθνές επίπεδο για το σχηματισμό κοινοπραξιών, τη συνδιοργάνωση ημερίδων, επιχειρηματικών αποστολών και εκπαιδευτικών σεμιναρίων, με στόχο την ενίσχυση της ανταγωνιστικότητας των ελληνικών επιχειρήσεων (κυρίως των μικρομεσαίων), καθώς επίσης και την ενίσχυση της συμμετοχής τους σε προγράμματα πολυμερών χρηματοδοτικών Οργανισμών (π.χ. Ευρωπαϊκή Ένωση, Ηνωμένα Έθνη, Παγκόσμια Τράπεζα). Η υπογραφή του μνημονίου συνεργασίας έλαβε χώρα στο πλαίσιο της ενημερωτικής ημερίδας για τη χρηματοδότηση των ΜΜΕ από την ΕΕ, που συνδιοργάνωσαν η Ευρωπαϊκή Επιτροπή και το ελληνικό Υπουργείο Εξωτερικών με σκοπό την ενημέρωση των ελληνικών ΜΜΕ για μια δέσμη μέσων του Προγράμματος για την Ανταγωνιστικότητα και την Καινοτομία ύψους 1,1 δισεκατομμυρίων ευρώ που διευκολύνουν τη χρηματοδότηση των νεοσύστατων, των καινοτόμων και των αναπτυσσόμενων ΜΜΕ. Επιπλέον, το ΥΠΕΞ εγκαινίασε πρόσφατα δύο νέες διαδικτυακές πύλες για την

επιχειρηματική κοινότητα, με στόχο τη διαρκή και έγκαιρη πληροφόρηση των ελληνικών επιχειρήσεων για εξαγωγές, ξένες επενδύσεις και διεθνή χρηματοδοτικά προγράμματα. Πρόκειται για την πύλη "ΑΓΟΡΑ" (www.agora.mfa.gr) της Γενικής Γραμματείας Διεθνών Οικονομικών Σχέσεων και Αναπτυξιακής Συνεργασίας και την "Πύλη Διεθνών Χρηματοδοτήσεων" (www.aidfunding.mfa.gr) της Ειδικής Γραμματείας Αξιοποίησης Διεθνών Προγραμμάτων. Η "ΑΓΟΡΑ" περιλαμβάνει πληροφορίες για προσφορές/ζητήσεις επιχειρηματικής συνεργασίας, διαγωνισμούς, προμήθειες, επιχειρηματικές αποστολές, εκθέσεις, έρευνες αγοράς, μελέτες, οικονομικές και εμπορικές εξελίξεις, επενδυτικό πλαίσιο, χρήσιμους συνδέσμους, κ.λπ. Η πύλη ενημερώνεται σε συνεχή βάση από 60 Γραφεία Οικονομικών και Εμπορικών Υποθέσεων που λειτουργούν σε 49 χώρες.

Η "Πύλη Διεθνών Χρηματοδοτήσεων" στοχεύει στην ενίσχυση της ελληνικής συμμετοχής σε αναπτυξιακά προγράμματα που χρηματοδοτούνται από διεθνείς οργανισμούς (όπως η ΕΕ, ο ΟΗΕ, η Παγκόσμια Τράπεζα, κ.λπ.), περιφερειακές αναπτυξιακές τράπεζες και εθνικούς φορείς αναπτυσσόμενων χωρών. Παρέχει πληροφόρηση για χρηματοδοτικές ευκαιρίες, επενδυτικά προγράμματα, διαδικασίες συμμετοχής, δίκτυα υποστήριξης, κ.λπ.

<http://www.agora.mfa.gr>

<http://www.aidfunding.mfa.gr>

Ευρωπαϊκή Πύλη για τις Μικρομεσαίες Επιχειρήσεις

Οι ευρωπαϊκές πολιτικές για τις Μικρομεσαίες Επιχειρήσεις, η νομοθεσία, τα χρηματοδοτικά προγράμματα και άλλες πρωτοβουλίες της ΕΕ είναι διαθέσιμα στη δικτυακή πύλη για τις ΜΜΕ (European Portal for SMEs). Συγκεκριμένα, η πύλη αποτελεί ενιαίο σημείο πρόσβασης για πληροφορίες στους ακόλουθους τομείς: προγράμματα χρηματοδότησης, υπηρεσίες υποστήριξης, online εργαλεία και βάσεις δεδομένων, διεθνείς δράσεις για τις ευρωπαϊκές ΜΜΕ, πολιτικές της ΕΕ, πρωτοβουλίες για την προώθηση της επιχειρηματικότητας, κ.λπ.

http://ec.europa.eu/enterprise/sme/index_en.htm

Διαδικτυακός οδηγός της ΕΕ για τις επιχειρήσεις στην Ευρώπη

Ένας πολύγλωσσος πρακτικός οδηγός για την επιχειρηματική δραστηριότητα σε όλη την Ευρώπη είναι διαθέσιμος σε μια νέα διαδικτυακή πύλη της Ευρωπαϊκής Επιτροπής, από όπου οι Ευρωπαίοι επιχειρηματίες μπορούν να ενημερώνονται για τα δικαιώματα και τις υποχρεώσεις μιας επιχείρησης, τις διοικητικές διαδικασίες και τους φορείς που παρέχουν εξατομικευμένη βοήθεια και συμβουλές. Ο οδηγός αναπτύχθηκε από τη Γενική Διεύθυνση Επιχειρήσεων και Βιομηχανίας της ΕΕ, σε συνεργασία με τις εθνικές αρχές των ευρωπαϊκών χωρών. Τα ενημερωτικά δελ-

τία των χωρών καλύπτουν 26 θέματα για όλα τα στάδια του κύκλου ζωής μιας επιχείρησης, από την ανάληψη μέχρι τη λήξη των επιχειρηματικών δραστηριοτήτων, καθώς και συνδέσμος σε αρμόδιους εθνικούς φορείς, ηλεκτρονικά έντυπα, κ.λπ.

<http://ec.europa.eu/youreurope/business/>

Πρωτοβουλία Gate2Growth: "Πρόσβαση σε Χρηματοδότηση"

Υποστηρίζει καινοτόμους επιχειρηματίες στην Ευρώπη. Παρέχει εργαλεία, υποδομές, συμβουλευτικές υπηρεσίες για την εκπόνηση επιχειρησιακού σχεδίου, δίκτυα επαφών με επενδυτές, κ.λπ.

<http://www.gate2growth.com>

SMEs go Health

Το δίκτυο υποστηρίζει ΜΜΕ που δραστηριοποιούνται στον τομέα της υγείας και ενδιαφέρονται να συμμετάσχουν σε σχετικά ερευνητικά προγράμματα. Παρέχει ενημερωτικές και συμβουλευτικές υπηρεσίες, διοργανώνει εκπαιδευτικά σεμινάρια και εκδηλώσεις, κ.λπ. Επιπλέον, έχει αναπτυχθεί online βάση δεδομένων για την προώθηση ερευνητικών ιδεών και την αναζήτηση συνεργατών.

<http://www.smesgohealth.org/>

i

Ευρωπαϊκή Επιτροπή - Γενική Διεύθυνση "Επιχειρήσεις"
http://ec.europa.eu/enterprise/index_en.htm
http://ec.europa.eu/enterprise/entrepreneurship/index_en.htm

Χρηματοδότηση των ΜΜΕ από την ΕΕ
http://ec.europa.eu/enterprise/sme/funding_el.htm

Ευρωπαϊκός Χάρτης Μικρών Επιχειρήσεων
http://ec.europa.eu/enterprise/enterprise_policy/charter/index_en.htm

Ευρωπαϊκή Επιτροπή - Γενική Διεύθυνση "Έρευνα" (ΜΜΕ)
<http://ec.europa.eu/research/>
http://ec.europa.eu/research/sme-techweb/index_en.cfm

TANEO
<http://www.taneo.gr>

Πληροφορίες για συγχρηματοδοτούμενα αναπτυξιακά προγράμματα
<http://www.hellaskps.gr/>
<http://www.info3kps.gr/>

Γενική Γραμματεία Επενδύσεων και Ανάπτυξης
<http://www.ggea.gr/>

Ενισχύσεις επενδυτικών σχεδίων & εγκατάσταση και λειτουργία επιχειρήσεων
<http://www.ependyseis.gr/>

ΕΚΤ - Ανοικτές Προκηρύξεις
<http://www.ekt.gr/research/calls>